

[Albrechtsen]

Set i det lys er regeringens forslag faktisk hverken fugl eller fisk; det slår ikke til i den sammenhæng. Med de vattede formuleringer, det indeholder, er regeringens forslag ude af trit med de krav, som situationen og udviklingen stiller til os.

Lad mig nævne et enkelt eksempel: regeringen vil henstille til de danske virksomheder, at man reducerer samhandelen med Sydafrika. Det er en uendelig blød formulering. Men tror udenrigsministeren virkelig på, at det er en opgave, som det danske private erhvervsliv magter? Hvad betyder det at »reducere samhandelen«? Og betyder det, at ministeren finder, at et vist samhandelsniveau trods alt er acceptabelt? Det er jo ret utroligt, hvis man kan læse regeringens forslag sådan, at regeringen i virkeligheden mener, at det er tilstrækkeligt bare at reducere samhandelen inden for en vis periode.

Vi ved jo, at det danske erhvervslivs ledere ikke har den moralske habitus, som skal til for at tage skridtet og afvikle samhandelen fuldt ud.

Det er nu engang sådan med disse mennesker, at profitjagten styrer deres handlinger. Muligheden for en god forretning kan de ikke modstå, og det næsten uanset, om det så er djævelen, de handler med.

Jeg behøver også bare f.eks. at henvise til de udtalelser, som direktøren for Dansk Supermarked, Vagn Larsen, kom med i forbindelse med frugtsalget i Dansk Supermarkeds forretninger, hvor han sagde, at han blev ved med at handle med Sydafrika, så længe det kunne betale sig, og at politikerne måtte gribe ind, hvis der skulle ske noget med det.

Nu henstiller udenrigsministeren til Vagn Larsen, at han afvikler handelen. Det vil han ikke gøre, før han får et påbud fra udenrigsministeren. Ja men så er det hele jo en cirkelslutning, og så kommer der ikke noget som helst ud af det, og det ved vi jo også godt.

Jeg har spurgt udenrigsministeren om, hvor stor han forventer eksporten til Sydafrika vil blive, hvis der ikke gribes ind med et forbud. Jeg har ikke fået noget svar, men jeg har da fået den oplysning, at eksporten i år stort set har været på niveau med, hvad den var sidste år. Den er måske faldet en lille anelse, men den falder slet ikke særlig hurtigt og slet ikke så meget, at det kan komme i nærheden af en afvikling. Hvis man sætter

sin lid til erhvervslivets egen handlekraft, opnår man altså ikke resultaterne.

Det socialdemokratiske forslag er betydelig bedre, idet man dér foreslår direkte at standse importen, og man tager også fat på kulimporten, om end ikke så hurtigt, som jeg synes det er nødvendigt. Jeg vil måske vende tilbage senere til spørgsmålet om kulimporten, men da der ifølge formuleringen i det socialdemokratiske forslag skal fremsættes forslag om øjeblikkeligt stop for kulimporten og dette forslag skal fremsættes inden 1. december 1985, ville det egentlig have været logisk at løse det problem ved simpelt hen at vedtage det lovforslag, som er udarbejdet af SF og VS, og som ligger på bordet. Det er i hvert fald en løsning, jeg vil opfordre socialdemokraterne til at vælge.

Der er tre problemer tilbage i det socialdemokratiske forslag, som jeg gerne vil komme lidt nærmere ind på.

Det er dels spørgsmålet om de faste investeringer, de fabriksanlæg osv., som danskejede virksomheder har i Sydafrika. I Sydafrika findes der en række sikkerhedslovgivninger, bl.a. én, der hedder The National Supplies Procurement Act fra 1970, og The National Key Point Act fra 1980, og hvis Sydafrikas regering bruger disse bestemmelser, kan danske virksomheder tvinges til at medvirke direkte i det militære apparat, tvinges til at afgive varer til krigsførelsen, tvinges til at oprette faktiske hærafdelinger finansieret af virksomhederne til beskyttelse af det, som de sydafrikanske myndigheder finder nødvendigt i borgerkrigen.

Det kan efter min mening ikke tillades, at danskejede virksomheder på den måde kan blive medinddraget i noget, som faktisk må sammenlignes med værnemagervirksomhed. Derfor mener jeg, at man, hvis man ikke vil være med til at standse investeringerne og få investeringerne afviklet, i hvert fald som minimum må gå med til, at det bliver fastslået, at danske virksomheder ikke må underordne sig denne sikkerhedslovgivning, at de på intet tidspunkt må medvirke til gennemførelsen af disse sikkerhedsregler og sikkerhedsforanstaltninger. Hvis ikke vi kan få standset og afviklet investeringerne, vil jeg i hvert fald tage initiativ til, at der bliver lavet en lovgivning om, at man ikke må underordne sig disse sikkerhedsregler.